

Roslagsvatten

Bilaga 2

Dokument ID: 20160524-20124
Sidan: 1 (13)

Förslag till budget och verksamhetsplan för Ekerövatten, 2017-2018

Fastställd på Ekerövattens styrelsemöte 2016-08-30

Innehållsförteckning

1. Verksamhetsplan Ekerövatten (sid 2-6)
2. Budgetförutsättningar, Resultaträkning och Beslutsförslag (sid 7-13)

VERKSAMHETSPLAN 2017

ROSLAGSVATTEN MÖJLIGGÖR HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Roslagsvattens roll och syfte är att vara ett samhällsbyggande företag. Vi har fått kommunernas förtroende att vara huvudman för VA och Avfall. Dessutom erbjuder vi Kundservice och bedriver Infrastrukturutveckling tillsammans med våra kommuner. För att lyckas krävs att vi inom samtliga områden lever upp till förväntningarna och levererar de resultat som ställs på var och ens verksamhet. Det betyder att vi ska leverera tjänligt dricksvatten dygnet runt, transportera och rena spillvatten till fastställda krav. Bygga smarta infrastruktursystem för att nå kommunens effektmål för samhällsutveckling. Ansvara för att avfall från hushållen samlas in och behandlas och utvecklar verksamheten i enlighet med de nationella mål som har sin grund i EU's avfallshierarki. Kundservice är vårt primära ansikte utåt åt våra kunder. Vår tillgänglighet och lyhördhet och hög servicegrad är avgörande för förtroendet.

Varje avdelning och individ har viktiga roller att fylla för att bedriva vår verksamhet. Uppgiften är att kunna prioritera och leverera aktiviteter inom de budgetramar vi har. Till skillnad från näringslivet har vi "fördelen" med att veta vilka inkomster vi har för kommande budgetår, vilket i näringslivet alltid är en osäkerhetsfaktor. Att vinna en order för en vara eller tjänst från marknaden är ett bevis och förtroende för att verksamheten är lyckosam eftersom kunden kan välja en annan leverantör. Roslagsvatten "behöver" inte oroa sig för att generera orders- dvs inkomster på samma sätt. Vår monopolställning kräver att vi har ett starkt ansvarstagande och respekt för verksamhetsutövandet.

Därför är det lika viktigt för oss som alla andra att utföra våra tjänster och produkter på ett kostnadseffektivt sätt. Vårt ansvar är att utveckla verksamheten för att nå "minsta nödvändiga kostnader" eller som "självkostnadsprincipen". Vi vill skapa en marginal genom god produktivitet av våra leveranser som vi använder för att hålla ner taxan, eftersom vi inte ska generera avkastning till ägarna i vanlig mening.

Men faktum är att vi måste tänka på samma sätt som näringslivet, med vårt synsätt på "lönsam verksamhet" för att behålla vårt förtroende från ägare och kunder.

I verksamhetsplanerna är det därför viktigt att tydliggöra aktiviteter och sätta tid/pengar som är möjliga att styra och följa upp. Allt för att vi skall nå de övergripande syftena med Roslagsvatten. Varje verksamhetsplan som upprättas måste därför brytas ner i egna aktiviteter och mål som styr mot våra syften och krav. Detta leder också till prioriteringar och synkroniseringar mellan olika avdelningar samt resursallokeringar.

Fokus för 2017 är förädlingsvärdet av vårt arbete:

Inom våra VA huvud processer/ områden som att leverera vatten och transportera/ rena spillvatten och bygga infrastruktur bryts det ner till:

Av stort värde är att öka vår förmåga till egen regi arbete genom att:

- För produktionen kunna utföra mer jobb både akut och planerat med egna resurser.
- För projektkontoret med egna t.ex. projektledare och effektiva metoder hantera våra projekt
- För Planering/Projektering kunna projektera och analysera mer med egna resurser.

Externa kompetenser:

- Funktionsupphandlingar och sträva efter standardiserade koncept.

Inom produktionen:

- Upprätta underhållsplaner som beaktar funktion och anläggningsvärde

Inom stödprocesserna:

- Genomföra bubbelbad/ process strukturer och gränssnitt mellan funktioner.
- Ekonomisk uppföljning efter verksamhetens behov.
- Systemintegration – automatisera repetitiv informationsflöden.

Effektmål:

- Minska risken för nödbräddning- brädda klokt.
- Tillfredsställa kommunerna behov av VA och Avfall.

Kundservice/Avfall/ kommunikation:

- Förädla och tydliggöra uppdraget för att nå bästa kundnytta.

Kvalitet o lab:

- Utveckla kvalitetsledningssystem som stödjer verksamhetsidén och säkrar leveranserna.

VA

Utmaningar/investeringar/finansiering

Ekerö kommun har idag stort tryck som förort på nära håll till Stockholm att skapa boenden för stor-Stockholms hela tiden ökande befolkning. Samtidigt finns det inom kommunen starka krafter att bevara den lantliga miljön och behålla en kontrollerad, och för regionen, låg befolkningsökning. En ny översiktsplan är under framtagande och planeras att antas i slutet av 2017. Resultatet av denna kommer sedan att påverka VA-utbyggnaden på längre sikt men kan även ha viss påverkan på de detaljplaner som nu är under framtagande och utmynnar för Ekerövattens del i uppstart av VA-projekt under 2017.

I kommunens VA-plan som antogs 2013 finns handlingsplaner för olika tidsperioder. Utbyggnad på kort sikt i VA-planen är 2013-2017 och har sex omvandlingsområden. Fyra av dessa kommer att kunna påbörjas först under andra halvan av 2017 och färdigställas under 2018 då dessa detaljplaner efter överklaganden antas vinna laga kraft Q3-4 2017. Detta utgör en utmaning både som en tung investeringsperiod med framtunga negativa projekt och resursmässigt tufft med många utbyggnadsprojekt samtidigt. Utöver detta tillkommer periodens exploateringar och förnyelseprojekt.

Det finns idag flera större gemensamhetsanläggningar som är kopplade till det allmänna kommunala ledningsnätet. Många av dessa byggdes för ca. 15-20 år sedan och flertalet med LTA-system. Från några av dessa finns intresse av att Ekerövatten tar över ansvaret och driver anläggningen. Intresset för kommunalt övertagande ökar allmänt. Genomförande av ett sådant övertagande är en svår uppgift med olika uppfattning av anläggningens värde och kravet på tillkommande anläggningsavgift.

Utöver detta finns även flera områden med relativt stor sammanhängande bebyggelse utanför tätortsbandet som saknar kommunalt eller gemensamma VA-anläggningar. Hållbara lösningar för dessa är en utmaning.

I enlighet med lagändring så kommer vid årsskiftet 2016/2017 de allmänförklarade VA-anläggningar inom kommunen att upphöra som allmänförklarade. De övergår då till privata enskilda eller gemensamma VA-anläggningar. Flera av dessa anläggningar ligger inom områden som i VA-planen ska få kommunalt VA inom en 20-30 års period. För att få en smidigt och planenligt genomförande för de anläggningar som bör bli kommunala inom denna period krävs bra kommunikation och samarbete med dess ägare.

Budgeterade investeringar för 2017 uppgår till 66,5 mkr. Dessa är för budgetåret finansierade till 100 %.

Status och kapacitetsgränser för det befintliga

I pumpstationer och dricksvattenanläggningar planerar vi att utföra den upprustning som krävs för att upprätthålla en säker och jämnt drift. Det handlar om byte av pumpar och rör, nya geideranordningar m.m.

I Ekebyhov reningsverk planeras ombyggnad av ställverket samt åtgärd av recirkulationen.

Två mindre reningsverk kommer att ses över gällande infiltration och biobädd.

Det finns avsatta medel för upprustning av byggnader och klottersanering.

Vi planerar att renovera 30 st förbindelsepunkter och renovera en mindre mängd brandposter samt serviceventiler.

Utredning av ledningssträckor gällande ovidkommande vatten kommer att ske under 2017.

Aktiviteter med kommunen

Ekerö kommun kommer under 2017 att slutföra arbetet med att fram en ny översiktplan, ÖP. Roslagsvatten kommer att medverka under detta arbete. Efter antagande av ny ÖP kan kommunens VA-plan komma att revideras och anpassas efter den nya ÖP:n.

Kontinuerligt pågår PAVA där genomförande av kommunens VA-plan följs upp. Dessa möten hållas av Roslagsvatten åt kommunen.

Roslagsvatten och Ekerö kommun arbetar för att gemensamt genomföra olika infrastrukturprojekt som innehåller både ut-/ombyggnad av VA och vägar. Ett sådant projekt är Jungfrusunds sjöstad vars första etapp genomförs under 2016-2017. Denna typ av samarbete uppkommer främst från genomförande av exploateringar. Utveckling av detta samarbete pågår kontinuerligt.

Roslagsvatten medverkar i övrigt aktivt i kommunens plan- och exploateringsarbete.

Investeringar 2017

Investeringarna gällande omvandlingsområden följer kommunens VA-plan med några undantag. I de flesta omvandlingsområden är vi beroende av kommunens detaljplanearbete. Tiderna för utbyggnad på kort sikt enligt VA-planens handlingsplan har förskjutits 1-3 år i väntan på antagen detaljplan. Investeringar i samband med exploateringar ligger utanför VA-planen.

Tänkta större investeringar i omvandlingsområden som pågår eller påbörjas under 2017:

- Ekerö – Sundby – en komplettering av kommunens tidigare utbyggnad i området. Denna etapp gäller 8 fastigheter samt en möjlig anslutning till kommande områden.
- Stjärtnäs – Omvandlingsområde på södra Färingsö med totalt ca 45 befintliga och tillkommande fastigheter.
- Skå kyrkby – Omvandlingsområde med 15 befintliga fastigheter. Utbyggnad från befintliga ledningar fram till kyrkan och skolan. Påbörjas under 2016.
- SL bussdepå/Färentuna Trä – påbörjas preliminärt hösten 2017 och ska möjliggöra flytt av bussdepå samt utvidga industriområde kring Färentuna trä. Ska göras i samarbete med Ekerö kommun som ska bygga rondell åt Trafikverket i Färentunavägen.
- Söderberga – Omvandlingsområde på södra Färingsö. Ca 85 befintliga fastigheter och 100 tillkommande fastigheter med blandat enskild hus, radhus och flerfamiljshus. Påbörjas troligen under hösten 2017.
- Södra Klyvarestigen – Omvandlingsområde i Stenhamra. Området är idag delvis försörjt med kommunalt VA. Totalt ca. 50 befintliga och tillkommande fastigheter. Detaljplanen kommer troligen att byggas ut i två etapper pga det befintliga snickeriet.
- Ettans väg – Omvandlingsområde i Kungsberga. 28 befintliga fastigheter med styckningsmöjlighet till ca 20 st.
- Berviks avloppsanläggning – Bergviks VA-anläggning är idag allmänförklarad. Avloppsreningen är mycket dålig. Bergvik ska bli kommunalt verksamhetsområde med ny reningslösning. Antingen genom ett nytt reningsverk eller via pumpstation och överföringsledning renas i Ekebyhavs reningsverk. Projektet påbörjas under 2016.

Tänkta större investeringar i exploateringar som pågår eller påbörjas under 2017:

- Ekerövallen – En exploatering där SMÅA ska bygga ca. 50 st. kedjehus på gamla fotbollsplanen. VA byggs ut tillsammans med lokalatorna i samarbete med Ekerö kommun. Projektansvarig ej klart. Kan bli Roslagsvatten eller Ekerö kommun.
- Jungfrusunds sjöstad – En exploatering med NCC som exploatör påbörjades 2015. Utbyggnaden av VA och del av vägutbyggnaden görs av Roslagsvatten i samarbete med Ekerö kommun och kommer att pågå under hela 2016 och avslutas under 2017. Exploateringen (NCC) kommer att byggas i etapper under ca. 5 år.
- Brunna handelsområde – Utökat handelsområde bakom Lidl. För VA-delen är det främst flytt av VA-ledningar genom tänkt område.
- Fredriksstrandvägen – Exploatering med ca. 50 fastigheter blandat med radhus, kedjehus och enskilda fastigheter. Ny pumpstation vid vattnet med överföring till Ekebyhavs reningsverk byggs samtidigt. Utbyggnaden genomförs i samarbete med Ekerö kommun. Järnstorget är exploatör.
- Kungsberga 1:34 – En exploatering där SMÅA planerar att bygga ca. 25 lgh.

Beskrivning	Investeringar 2017	Investeringar 2018	Netto *
NYINVESTERINGAR OCH EXPLOATERINGA (MKR)			
Ekerö-Sundby etapp 2	1,5	0,0	-1,3
Ekerö-Väsby 43:1, Ekerövallen	5,1	0,4	3,1
Fredrikstrandsvägen	13,4	2,4	-3,9
Ettans väg	9,3	5,0	-5,1
Stjärtnäs	1,7	12,3	-4,7
Skå Kyrkby	4,5	0,0	-4,2
Enlunda busstop	0,2	4,6	0,9
Söderberga	1,0	18,7	0,2
Svanhagen	0,1	5,3	-8,7
Södra Klyvarestigen	1,4	13,0	-0,4
Bergvik avloppsanläggning	12,0	3,9	-11,9
Utbyggnad av Kungsberga reningsverk	0,1	1,1	-4,0
Kungsberga 1:34	1,2	3,5	0,8
Ekerö Strand	0,0	2,2	18,0
Färentuna Trä	0,0	2,7	4,0
Jungfrusunds sjöstad	0,6	-	10,0
Övriga	0,8	1,5	-
Nya FBP	2,2	2,2	-
	54,9	78,7	-7,2
PRODUKTIONENS REINVESTERINGAR			
LEDNINGSNÄT, RENINGSVERK OCH PUMPSTATIONER (MKR)			
	11,6	7,8	0,0
TOTALT (MKR)	66,5	86,5	-7,2

* Projektets totala likvida resultat, uppdaterade siffror 2016-08-26.

Verksamhetens påverkan på taxan

Den budget som gäller nyinvesteringar och som påverkar anläggningstaxan är på 5 - 7 års sikt i balans. Denna balans förutsätter att inkomster från exploateringar i form av anläggningsavgifter kan tas ut till 100 %.

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

ALLMÄNT

Det framtagna budgetförslaget gäller för år 2017 och 2018 och innehåller både intäkter och kostnader för VA, förslag till investeringar och finansiering, samt mål för soliditet.

Förslaget utgår från föreslagna taxehöjningar om 18 % på brukningstaxan och 10 % på anläggningstaxan.

Siffror inom parentes anger föregående års siffror i kommande texter.

Budgeterad resultaträkning för Ekerövatten 2017-2018 jämfört budget 2016 och utfall 2015, anges i kr

	Utfall	Budget		
	2015	2016	2017	2018
Brukningsavgifter	30 162 000	31 032 000	35 921 560	37 717 638
Periodiserade anläggningsavgifter	5 960 000	9 209 000	8 438 000	9 907 000
Övriga intäkter	4 192 000	1 928 103	4 014 003	1 934 003
Summa intäkter	40 314 000	42 169 103	48 373 563	49 558 641
Inköp	3 730 000	4 224 000	4 045 200	3 775 200
Rörelsekostnader	16 636 000	13 895 265	18 068 239	16 871 994
Personalkostnader	12 815 000	13 046 066	10 146 112	10 918 494
Summa rörelsekostnader	33 181 000	31 165 331	32 259 552	31 565 688
Res före avskrivningar	7 133 000	11 003 772	16 114 011	17 992 953
Avskrivningar	6 225 000	7 078 221	7 894 000	9 289 000
Res före fin int/kost	908 000	3 925 551	8 220 011	8 703 953
Räntenetto	448 000	2 275 000	2 318 354	3 488 354
Res efter fin int/kost	460 000	1 650 551	5 901 657	5 215 599

INTÄKTER

Påverkan av taxestruktur

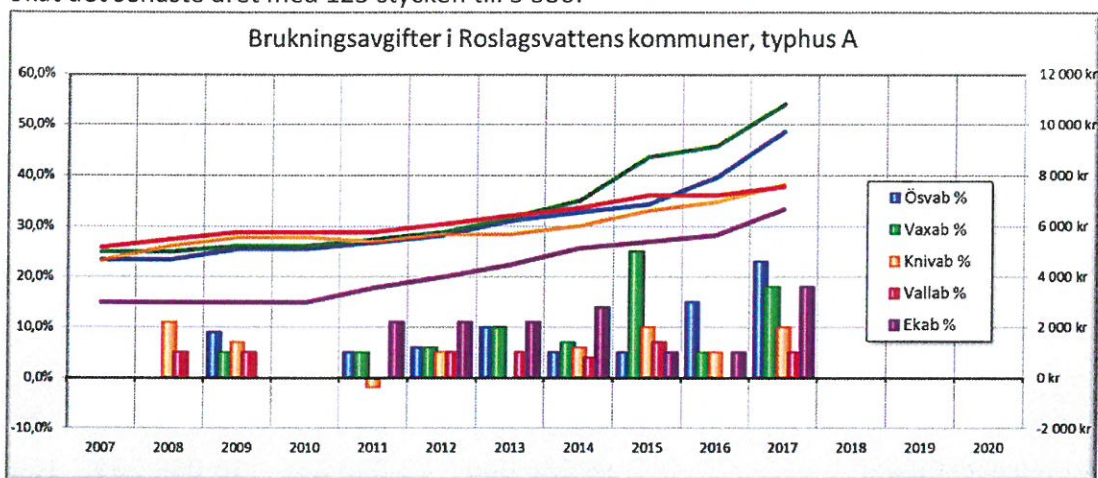
Under 2016 pågår en taxeöversyn som ser över samtliga av Roslagsvattens taxestrukturer. Resultatet av översynen kan komma att påverka kommande taxejustering.

Brukningavgifter

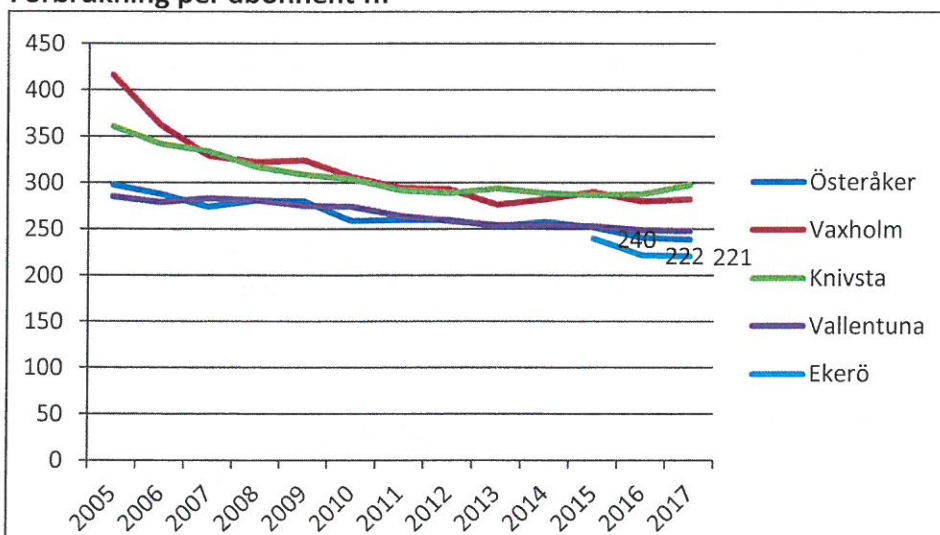
Brukningavgifterna är beräknade utifrån prognoser från debiteringsprogrammet Future inklusive en föreslagen taxehöjning på 18,0% från 1/1-17.

Prognoserna utgår från individuellt beräknad förbrukning per abonnent, enligt senaste mätaravläsning, med tillägg för tillkommande abonnenter under året.

Ökningen av brukningavgifterna blir 6,0 mkr jämfört årets budget. Antalet abonnenter har ökat det senaste året med 125 stycken till 5 330.

Förbrukning per abonnent m³

Förbrukningen per abonnent sjunker i alla Roslagsvattens kommuner.

Förbrukning per abonnent har i Ekerö antagits sjunka med 0,5 % jämfört med år 2016.

Snittförbrukningen för 2017 beräknas till 221 (222) m³/abonnent.

En reserv för 1 % förbrukningsminskning finns inlagd i intäkterna och motsvarar ca 0,1 mkr.

Anläggningsavgifter

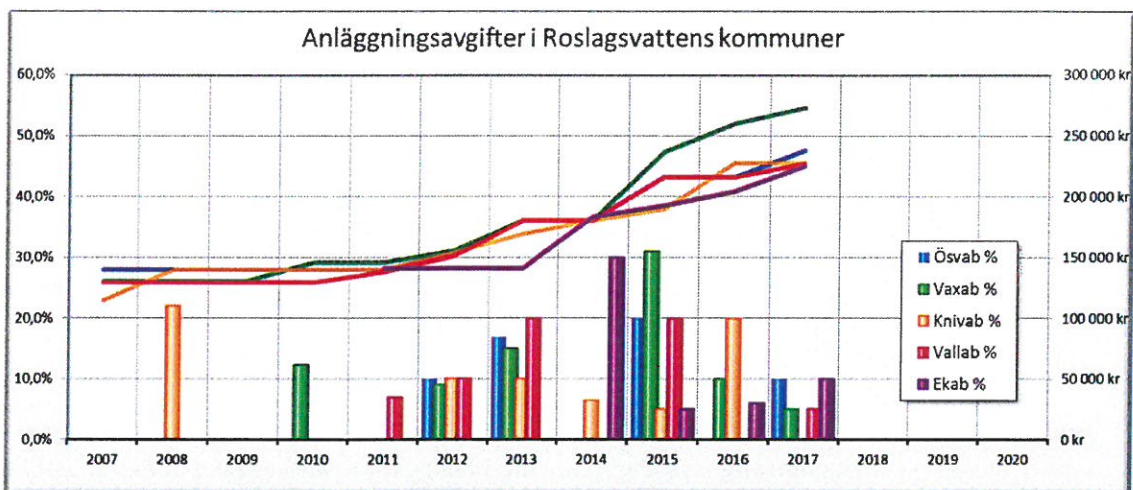
En taxehöjning på 10,0% är föreslagen att gälla från 1/1-17.

Anläggningsavgifterna är sammanställda enligt investeringsportföljen, se verksamhetsplanen.

Anläggningsavgifterna periodiseras över 30 år. *

De största intäkterna för åren 2017 och 2018 står Fredriksstrand med 10,4mkr, Ekerövallen med 7,2mkr, Bergvik 5,2mkr och Jungfrusund med 10,5mkr.

Totalt beräknas att fakturera 26,4 mkr för 2017 och 31,6 mkr för 2018. Den periodiserade intäkten blir 8,4 mkr för 2017 och 9,9 mkr för 2018.

*) Intäkter från fakturerade anläggningsavgifter periodiseras enligt:

- År 1   10% för administrationskostnader och 1/30 av resterande 90%.
                  Totalt intäktsförs 13% år 1
- År 2-30   3% intäktsförs per år

Övriga intäkter

Intäkterna beräknas bli 4,0 mkr, vilket är högre än tidigare år. De största posterna är 2,1 mkr för Jungfrusund, slam på 0,9 mkr, avtal 0,6 mkr samt intäkter för kundservice till Täby och Danderyd 0,4 mkr.

Inköp

Här ingår inköp av vatten från Stockholm Vatten samt inköp och underhåll av vattenmätare, läcksökning och labkostnader. Allt vatten som passerar kommungränsen debiteras. Odebiterat vatten beräknas bli 21 % (21 %), vilket inkluderar vår egen förbrukning till spolning och rengöring. Vatteninköpen är beräknade utifrån vattenförbrukningen för bruksavgifterna med tillägg av "svinnvatten".

OMKOSTNADER

Alla kostnader är individuellt bedömda per kostnadsslag. Någon generell uppräknings har ej skett.

Personalkostnader

Löneökningar är budgeterade med 3 % från 1/4-2017 och lika mycket från 2018. Totalt är 3 nya tjänster budgeterade för 2017.

För Ekerövatten beräknas mindre tid gå åt för 2017 och 2018 jämfört både 2015 och 2016, varför personalkostnaderna totalt är lägre.

Individuell personlig utbildningsplan är budgeterad på varje avdelnings omkostnader.

Rörelsekostnader

Rörelsekostnaderna har budgeterats med 18,1 mkr för 2017 och med 16,8 för 2018. I rörelsekostnaderna ingår kostnader för övriga intäkter från Jungfrusund. En reserv med 0,3 mkr ingår också för 2017.

Generellt ökar rörelsekostnaderna med 3-4% per år pga att VA-anläggningen blir större genom infrastrukturbyggnaden, samt för att ökade miljökrav leder till insatser i ledningsnät och reningsprocesser.

Avskrivningar

Avskrivningar på anläggningar görs enligt plan, med tillägg för nyanskaffning under år 2017 och 2018. Principerna för avskrivningar av reningsverk är beräknade enligt nya regler för K3.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod, 3-75 år.

Totalt ökar avskrivningarna för 2017 med 0,8 mkr jämfört budget 2016.

Räntekostnader

Lånen beräknas ha en genomsnittlig ränta på 1,18 % för 2017 och 1,28% för 2018. Borgensavgift på 0,25% tillkommer.

Någon räntekostnad för nyttjande av checkkrediten eller kostnads- eller intäktsränta för inlåningen är inte budgeterad.

Överavskrivningar

Överavskrivningar ligger som en reserv för resultatutjämnings över åren i bolaget. Överavskrivningarna beräknas öka till 8,3 mkr till årsskiftet 2016/2017 och öka ytterligare till 11,4 mkr till årsskiftet 2017/2018.

	KKR
31/12-17	14 129
31/12-16	8 227
31/12-15	6 576

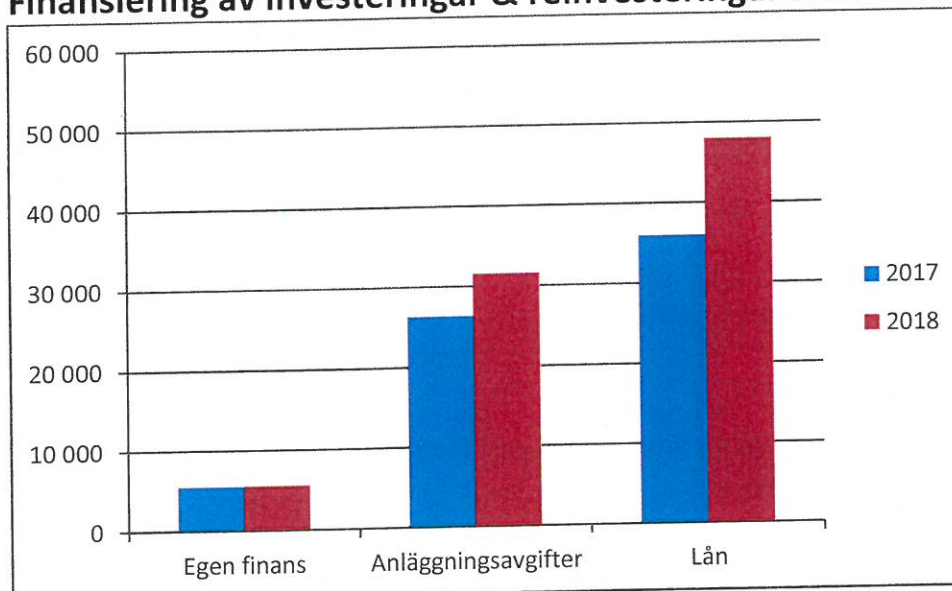
Roslagsvatten

Investeringar

Investeringsförslaget har genererats i samråd med kommunens planeringsavdelning.

Prioriterade investeringar finns redovisade i verksamhetsplanen. Totalt 66,5 (44,4) mkr för 2017 och 86,5 för 2018. Investeringarna är finansierade till 100 %.

Finansiering av investeringar & reinvesteringar 2017 och 2018

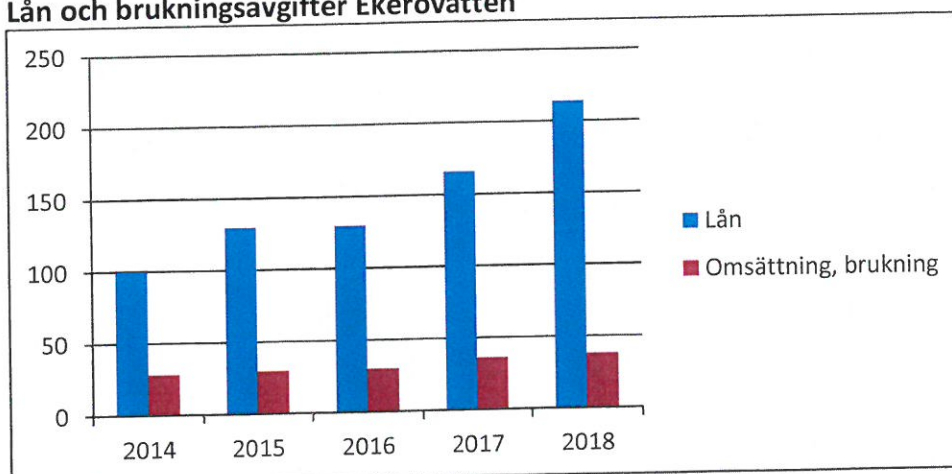
"Egen finans" ovan, anger avskrivningsutrymmet som finansierar reinvesteringarna.

Lån

Investeringsförslaget innehåller ett förslag att nya lån tas upp för 2017 på 36,0 mkr och för 2018 med 48,0 mkr.

Lånen uppgår till totalt 166,0 mkr under 2017 och till 214,0 mkr 2018.

Lån och brukningsavgifter Ekerövatten

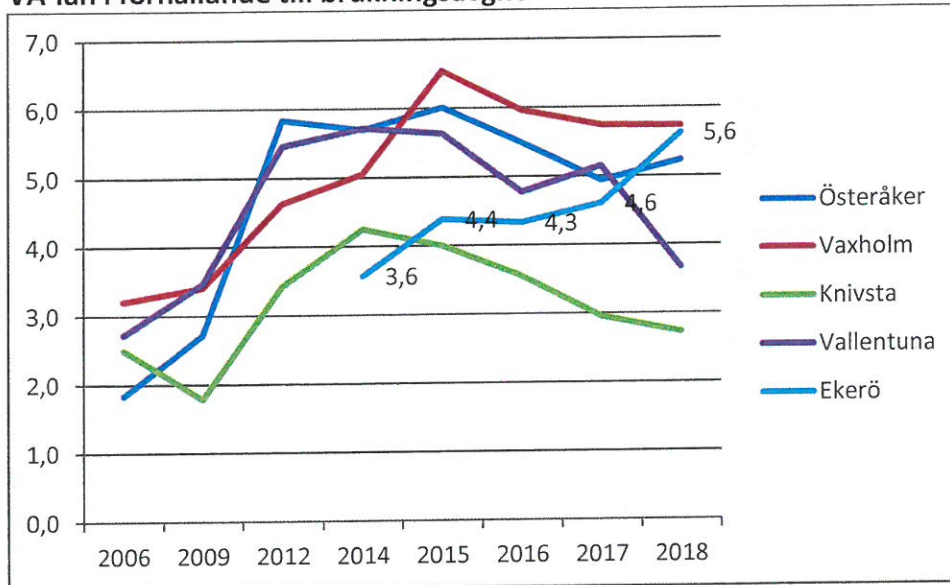

Roslagsvatten

VA-lån i förhållande till bruksavgift

Resultat

Resultatet beräknar bli 5,9 mkr för 2017 och 5,2 mkr för 2018, under förutsättning att föreslagna taxehöjningar antas.

Likviditeten

Likviditeten för Ekerövatten kommer att sjunka med 1,0 mkr under 2017 och öka med 1,0 mkr under 2018.

Soliditet

Taxehöjningar av brukningstaxan kommer att krävas för att kunna hålla soliditeten och även att öka den. Ekerövattens soliditet beräknas öka från 1,9 % 2016 till 2,0 % 2017 med detta budgetförslag. Målsättningen är att nå en nivå på 7-10 % inom 3-5 år.

Roslagsvatten

Risker

- Ökade kapitaltjänstkostnader då andelen ofinansierade och/eller framtunga investeringar ökar mycket.
- Räntan ökar mer än budgeterat. En procents ökning utöver de budgeterade av räntorna betyder 1,7 mkr i ökade räntekostnader och motsvarar 5,5 % taxeökning på brukningsavgifterna.
- Att lån inte beviljas från kreditinstitut.
- Att inlåningsräntan höjs för tillgodohavanden hos Nordea
- Skatter och avgifter som bolaget inte har kunnat förutsäga. Energiskatter, deponiskatter mm.
- Ändrade arbetsmiljökrav som kräver ökade kostnader.
- El- och kemikalieförbrukning, ökad förbrukning eller prisökningar som slår hårt mot resultatet.
- Att aktivering av löner pga ändrade förutsättningar gällande investeringar inte blir så stor som budgeterat, vilket gör att lönekostnaderna ökar.
- Att projekt med budgeterade intäkter från anläggningsavgifter inte blir av.
- Att projekt byggs som inte finns med i budget, särskilt ofinansierade projekt.
- Att kommunfullmäktige inte beviljar föreslagna taxehöjningar och kommunal borgen och därmed tvingar bolaget att skjuta upp planerade investeringar.
- Klimatförändringar, skyfall, källaröversvämningar som leder till fler och dyra regresskostnader samt ökande driftskostnader pga förändrade underhållsplaner.

Vissa reservationer finns medtagna för ovanstående risker.

Möjligheter

- Fler externa jobb som innebär ökade intäkter.
- Räntenivån blir lägre än budgeterat.
- Överlikviditet kan sättas av till räntebärande konto.
- Energibesparande åtgärder.
- Ur resultatsynpunkt, att vissa planerade projekt med framtunga investeringar försenas eller skjuts på framtiden.

Beslutsförslag

1. Att fastställa resultat- och investeringsbudget för 2017 och prognos för 2018.
2. Att fastställa behovet av nya lån med kommunal borgen om 36,0 mkr för 2017.
3. Att besluta om en höjning av brukningsavgiften med 18,0 % från 1/1 2017.
4. Att besluta om en höjning av anläggningsavgiften med 10,0% från 1/1-2017.